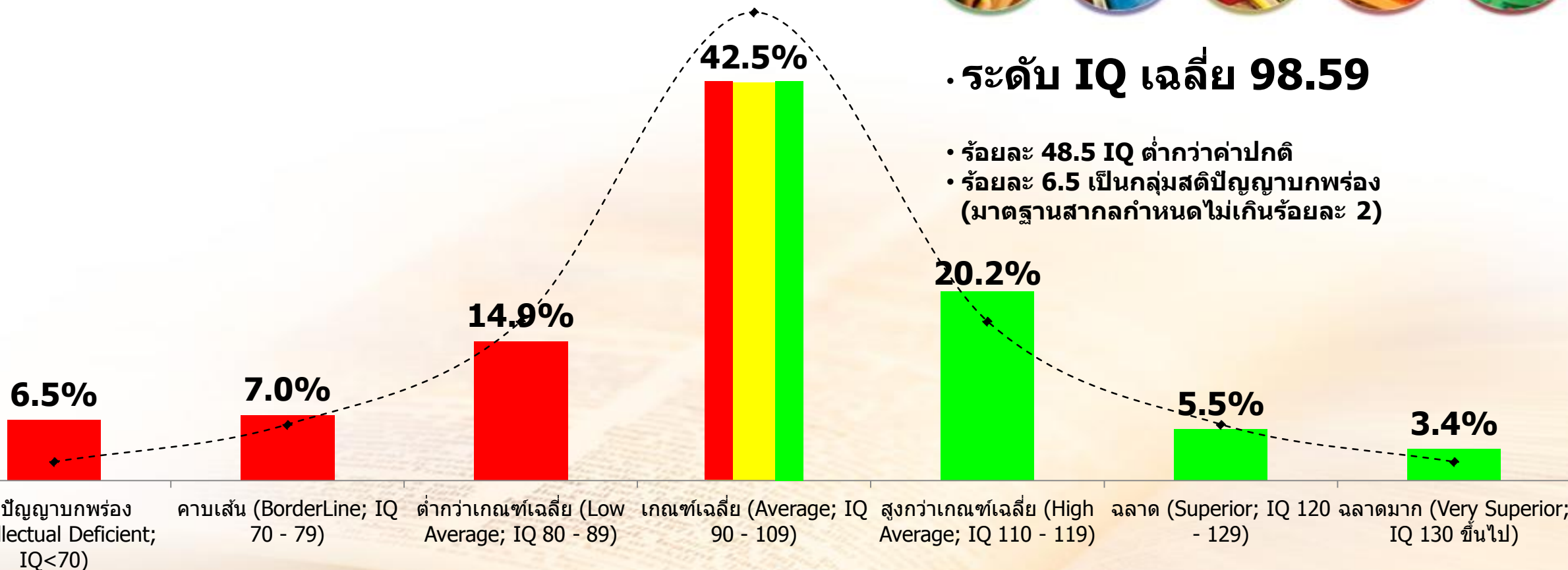

นโยบายและการขับเคลื่อนงานมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกของชีวิต

นายแพทย์เอกชัย เพียรศรีวัชรา
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย

การประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความร่วมมือขับเคลื่อนนโยบายมหัศจรรย์ 2,500 วันแรกแห่งชีวิต
และสื่อสารคืบหน้าข้อมูลรายงานการศึกษาสถานการณ์สถานรับเลี้ยงเด็กไม่มีต้นสังกัด
และรับฟังข้อเสนอแนะเชิงนโยบายพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2562
วันที่ 11-12 มีนาคม 2562

จากสถานการณั้ระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนไทยอายุ 6-15 ปี **แบ่งตามระดับสติปัญญา**

• ระดับ IQ เฉลี่ย 98.59

- ร้อยละ 48.5 IQ ต่ำกว่าค่าปกติ
- ร้อยละ 6.5 เป็นกลุ่มสติปัญญาบกพร่อง (มาตรฐานสากลกำหนดไม่เกินร้อยละ 2)

ที่มา : กรมสุขภาพจิต 2554

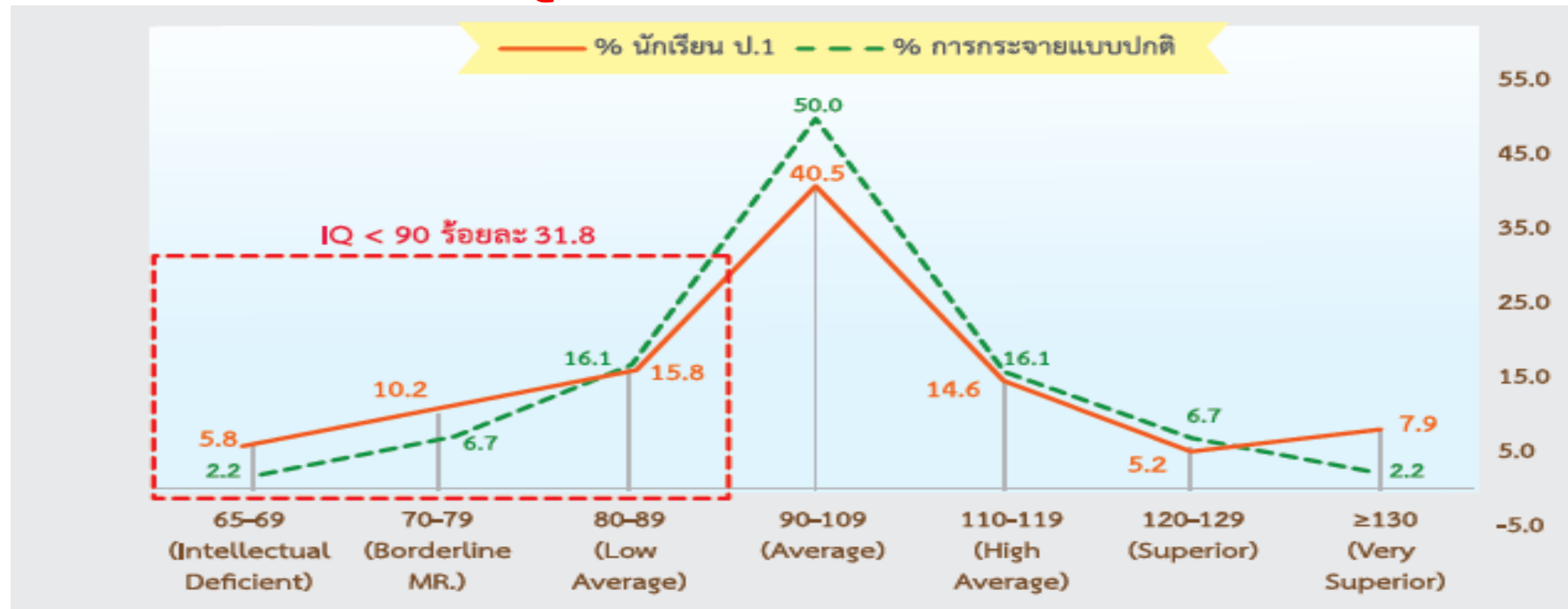
แพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์

21/01/19

ระดับสติปัญญาเฉลี่ยเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปี 2559

- เด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการประเมิน IQ และนำมาใช้วิเคราะห์ทั้งหมด 23,641 ราย

• **Mean IQ ภาพรวมทั้งประเทศ = 98.23**

ระดับ IQ มาตรฐานสากล คือ 100

ที่มา: ผลการสำรวจสถานการณ์ระดับสติปัญญาเด็กไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประจำปี 2559

ระดับสติปัญญาเฉลี่ยเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปี 2559

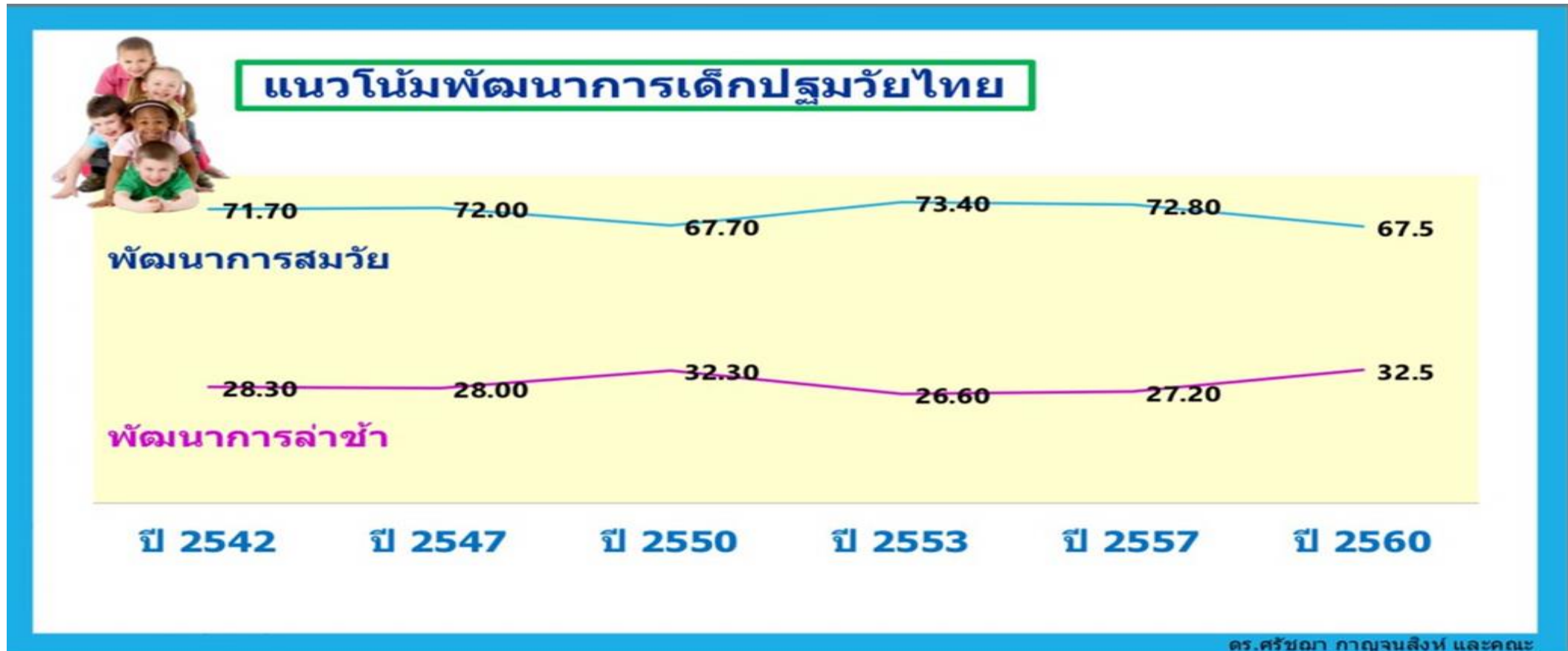

เด็กไทยยังคงมีพัฒนาการล่าช้า

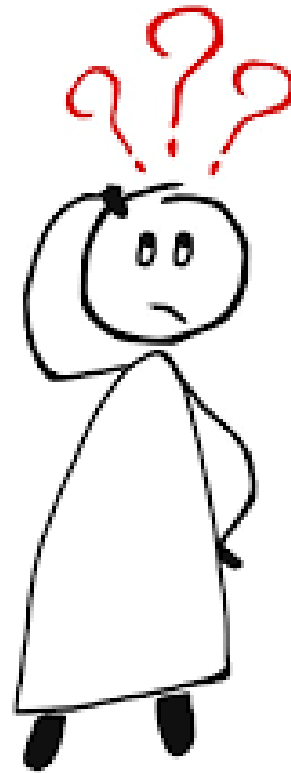
ผลจากการสำรวจพัฒนาการเด็ก โดยเครื่องมือ Denver II

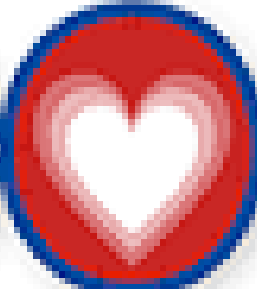
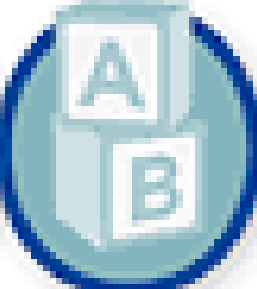
พัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย จากการสำรวจ 6 ครั้งที่ผ่านมา แนวโน้มยังอยู่ในอัตราคงที่

***ที่มา : การสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย โดยกรมอนามัย

คนไทยเริ่ม(ไม่)ฉลาดตั้งแต่เมื่อไหร่ ?!?

FIRST

1   **days**

Right Start. Bright Future.

สธ.ส่งเสริมนโยบาย

สาวไทยแกร่ง

"มีลูกเพื่อชาติ"

ตัววิตามินแสนวิเศษ

ANTENATAL CARE

objectives

ANTENATAL CARE

- To promote, protect and maintain the health of pregnant women
- To detect high risk cases and give them special attention
- To foresee complications and prevent them
- To remove anxiety associated with pregnancy
- To reduce maternal and infant mortality and morbidity
- To teach elements of child care, nutrition, hygiene and sanitation
- To sensitize her regarding family planning
- To attend the under 5 children accompanying the mother

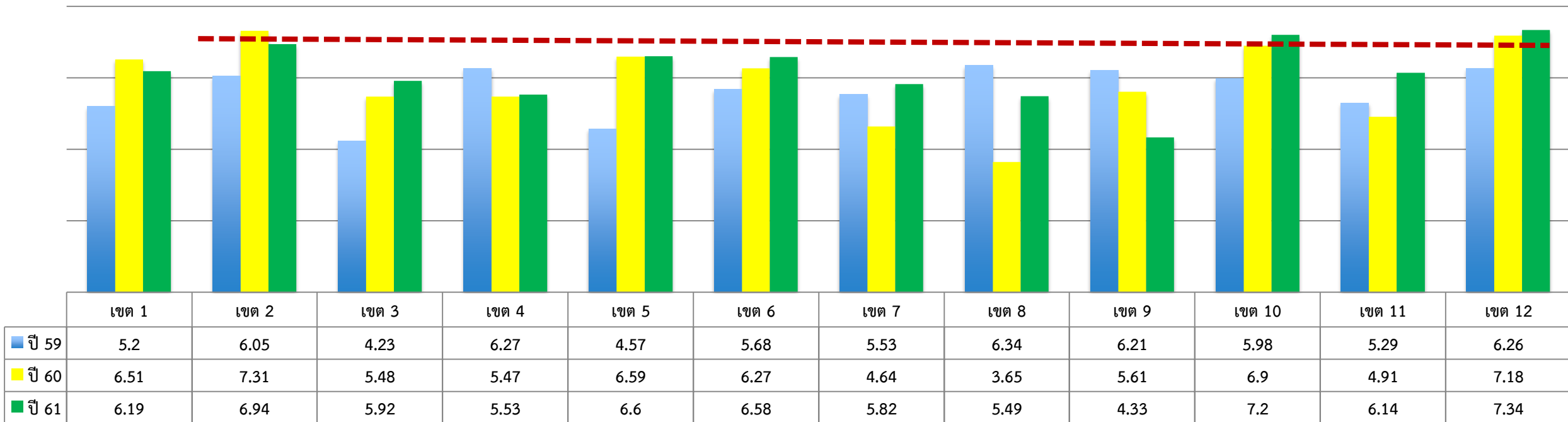
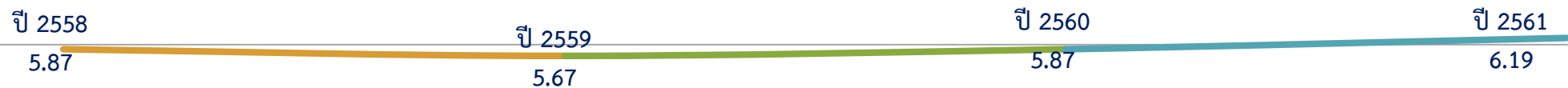
Quality in Labour Room

สถานการณ์ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม

ร้อยละของทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม

เป้าหมายร้อยละ 7

POSTPARTUM CARE

Take Rest

Seek Help

Healthy Food

About Outlook

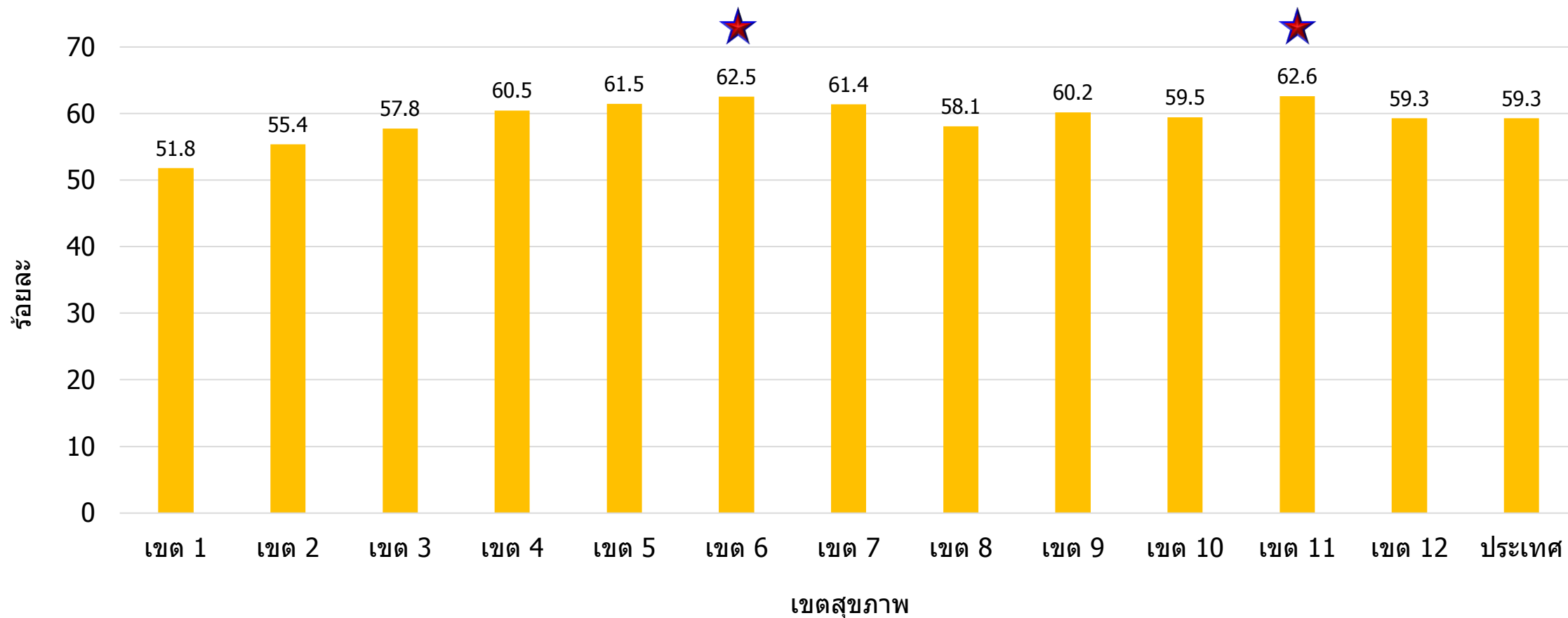

Scheduling Well-Child Check-ups

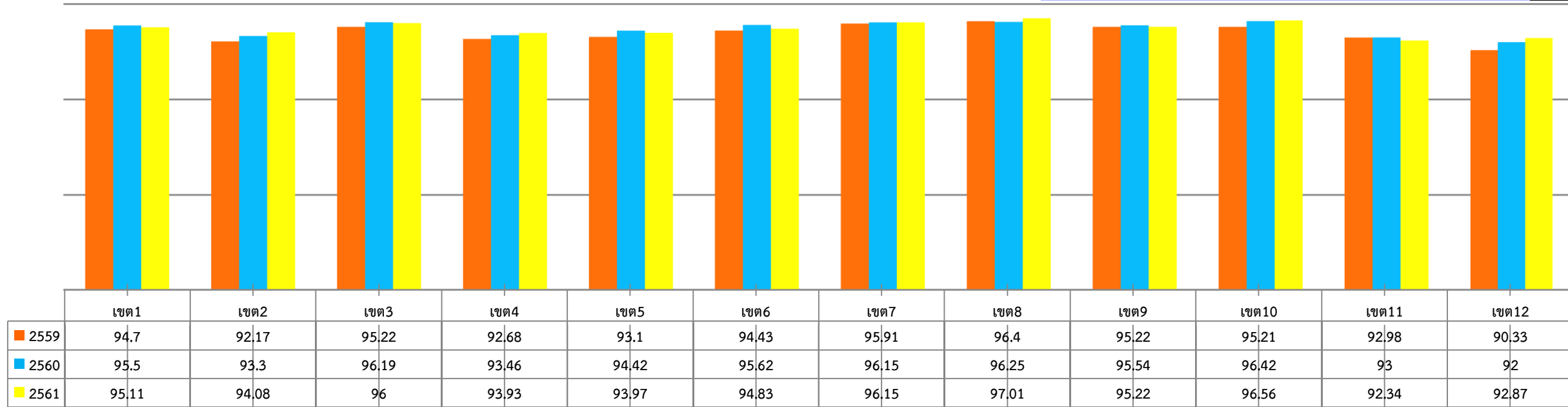

ร้อยละของเด็ก 0-2 ปี สูงดีสมส่วน ปี 2561 (ไตรมาสที่ 3)

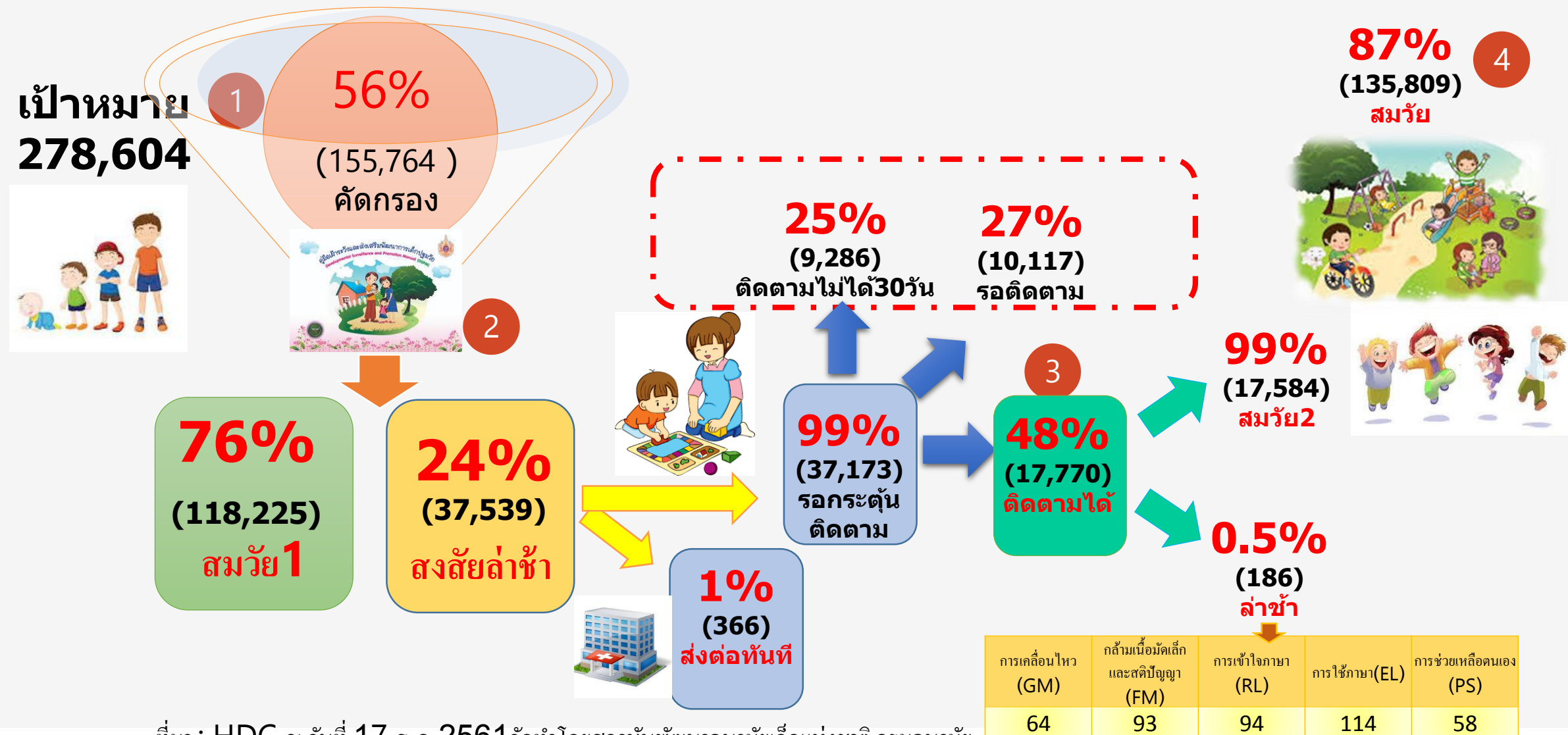
สถานการณ์ทันตสุขภาพในเด็กปฐมวัย

ร้อยละของเด็ก 18 เดือน ฟันไม่ผุ

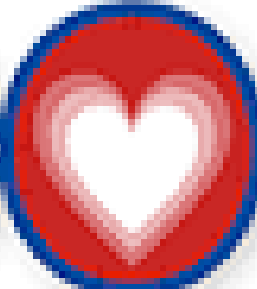
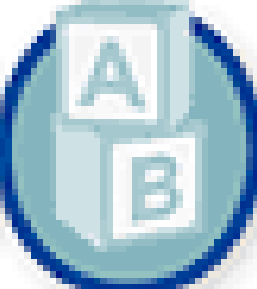
ที่มา : HDC ประมวลผลรายงานวันที่ 25 เมษายน 2561

ผลการดำเนินงาน ต.ค.- พ.ย.61 เด็กอายุ 9 18 30 และ42 เดือน

ที่มา : HDC ณ วันที่ 17 ธ.ค.2561จัดทำโดยสถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย

FIRST

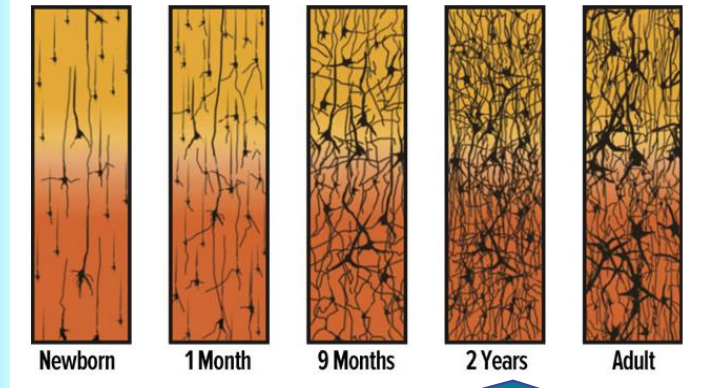
1   **days**

Right Start. Bright Future.

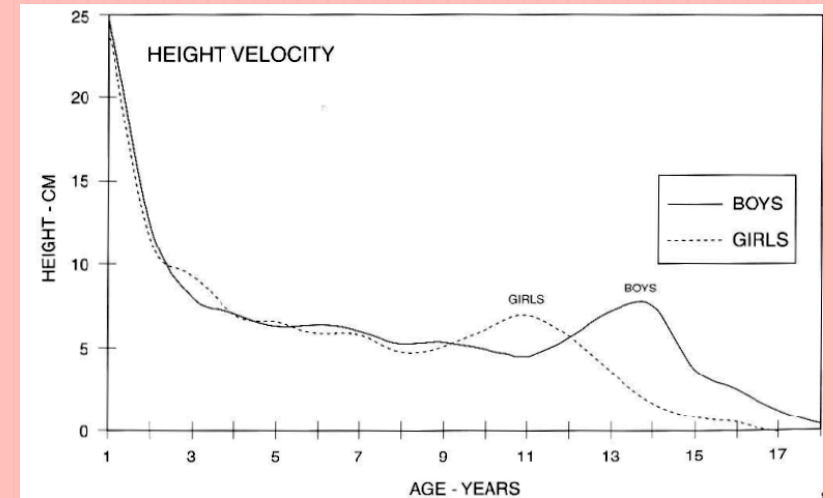
โภชนาการกับการพัฒนาสมองและการเจริญเติบโต

- สร้างเนื้อสมอง เซลล์ประสาท แผ่นไขมันที่หุ้มเส้นใยประสาท สร้างหลอดประสาท (Neural tube) และไขสันหลัง
- สร้างสารสื่อประสาท
- สร้างกล้ามเนื้อ กระดูก เนื้อเยื่อต่างๆ เม็ดเลือดแดง

สมองของเด็กอายุ 2 ปี มีการเจริญเติบโตถึงร้อยละ 80 ของน้ำหนักสมองผู้ใหญ่

ในช่วงอายุขวบปีแรก ส่วนสูงเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 25 เซนติเมตรต่อปี
 ในช่วงอายุขวบปีที่ 2 ส่วนสูงเพิ่มขึ้น 12 เซนติเมตรต่อปี
 ซึ่งมากกว่าความสูงที่เพิ่มสูงสุดในช่วงวัยรุ่น (7-8 เซนติเมตรต่อปี)

ความสำคัญในช่วง 1,000 วันแรกของชีวิต

เป็นช่วงสำคัญของการพัฒนาสมอง

เป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

เป็นช่วงของการสร้างอวัยวะต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ ส่งผลต่อระบบภูมิคุ้มกันโรค ระบบเผาผลาญ ระบบทางเดินอาหาร ของร่างกาย ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

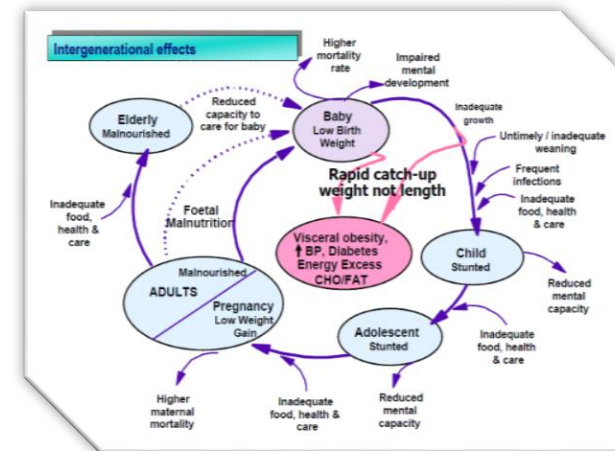
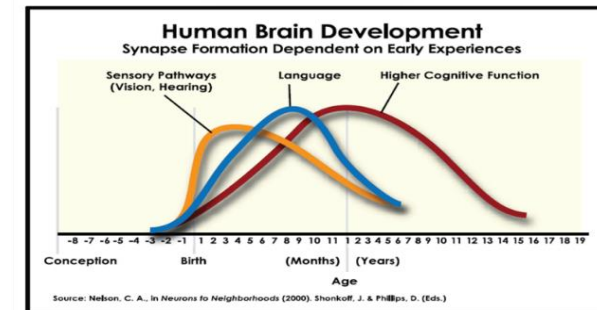
ป้องกันการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในผู้ใหญ่

ตัดวงจรของการถ่ายทอดการขาดอาหารและโรคเรื้อรังในรุ่นลูกรุ่นหลาน

ตัดวงจรความยากจนและความหิวโหย

Where to from here?

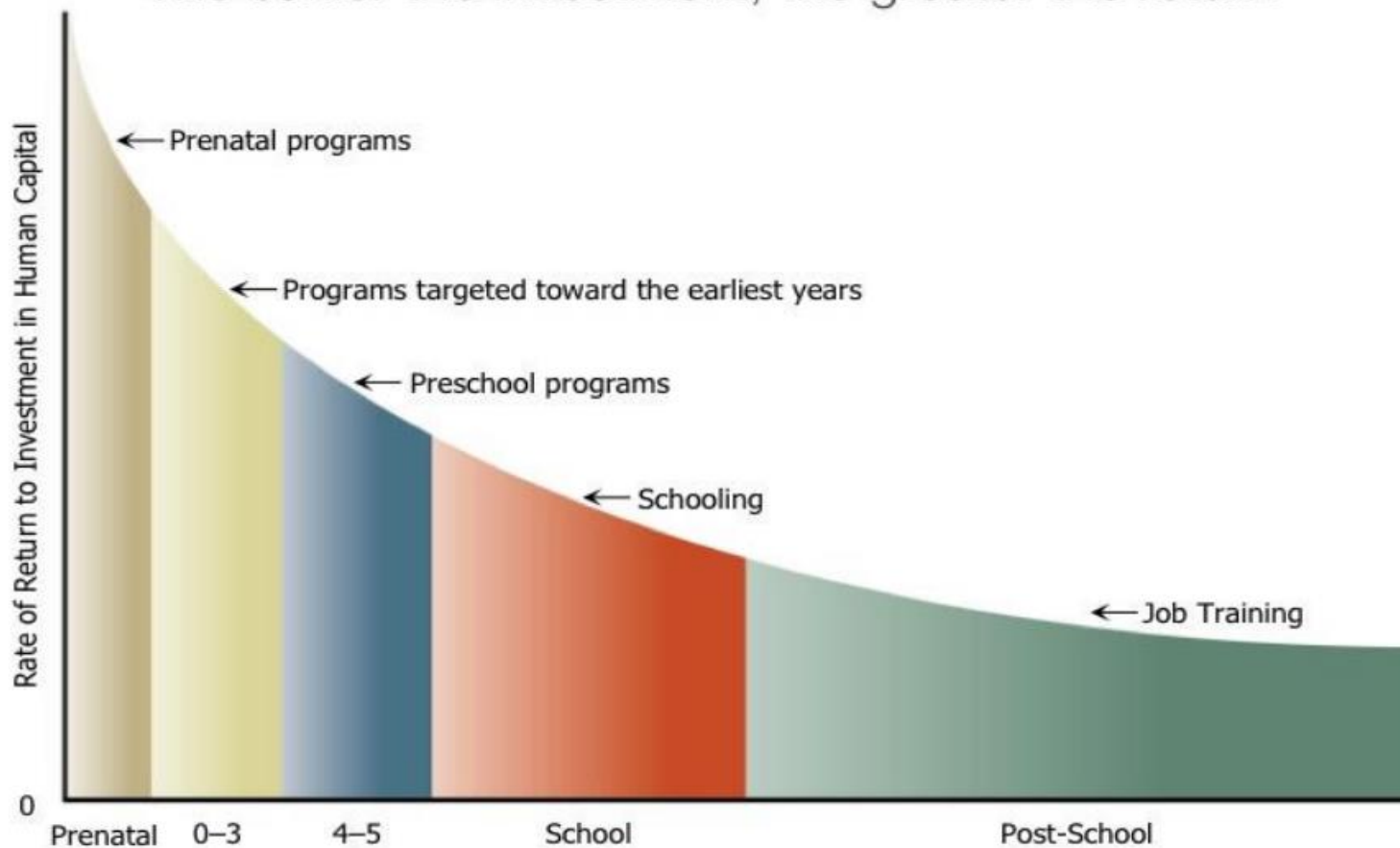
Investing in nutrition not only saves lives, but is cost-effective too. Every dollar invested in improving nutrition in the 1000-day window yields a return of \$48 in better health and economic productivity. So, investing in nutrition isn't just good news for our children but also for our economy – we all benefit!

But more needs to be done. The 2016 Global Nutrition Report estimates that total global spending will need to triple over the next 10 years to meet global targets and help millions of women and children escape malnutrition.

Despite convincing data on the vast benefits of investing in nutrition, the Australian Government's nutritional investment remains low. In 2014–15 the Australian Government allocated only 2.4% of official development assistance to nutrition programs. Investment in the Pacific is even lower with just 0.1% of its Pacific aid budget going to nutrition programs. As several Pacific countries face some of the highest malnutrition rates in the world, this is a lost opportunity to make immediate change.

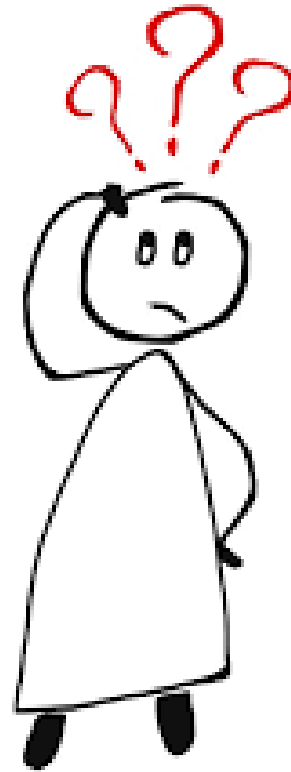
EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT IS A SMART INVESTMENT

The earlier the investment, the greater the return

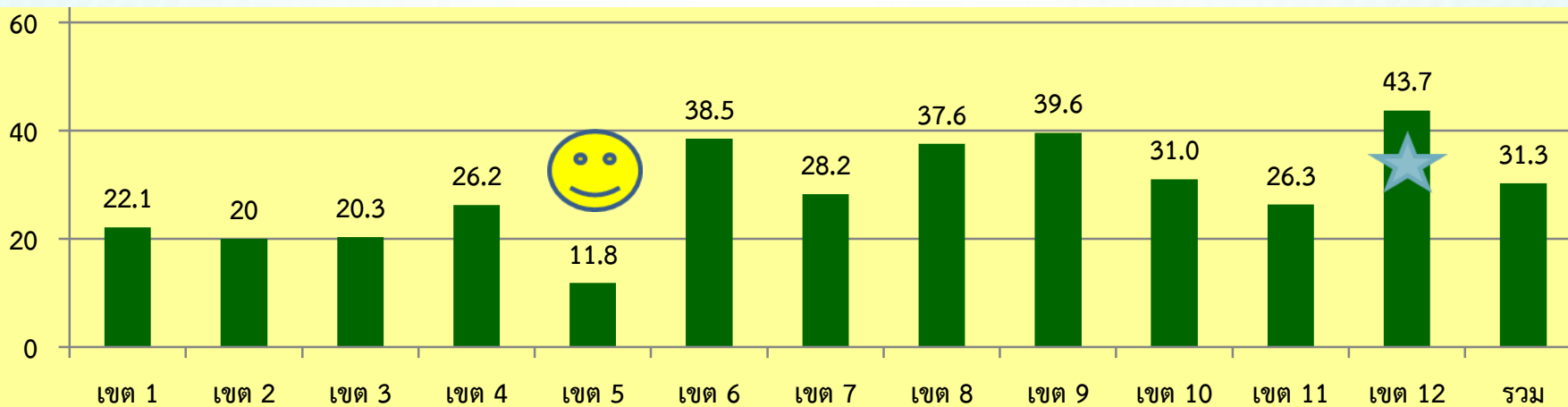

Source: James Heckman, Nobel Laureate in Economics

เด็กไทยเริ่ม(ไม่)ฉลาด เพราะอะไร ?!?

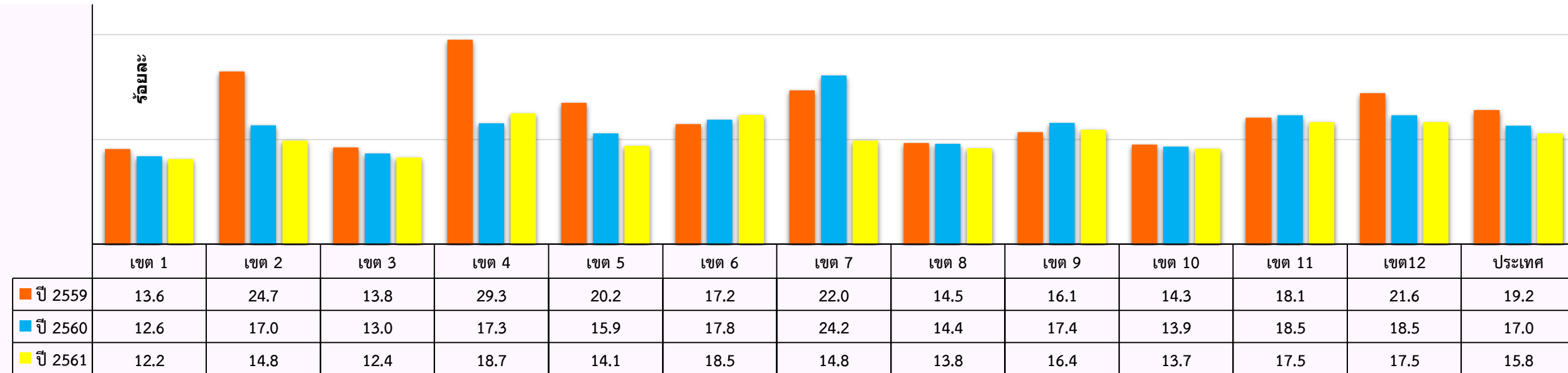
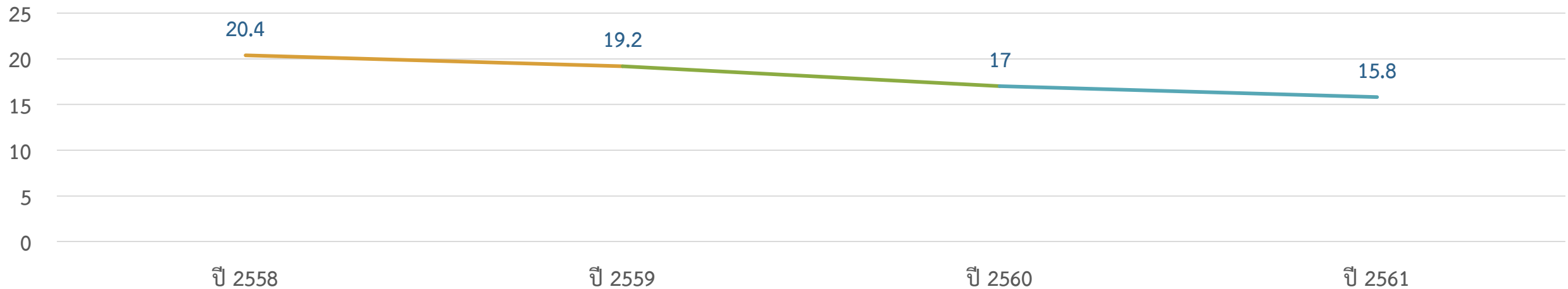
ผล IQ เฉลี่ย จาก 12 เขตสุขภาพและเขตพื้นที่กรุงเทพฯ

ความชุกภาวะโลหิตจาง ในเด็กนักเรียน ป.1 ปี 2557

สถานการณ์โภชนาการในสตรีและเด็กปฐมวัย

ร้อยละภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์

ที่มา: ข้อมูลรายงานHDC สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2561 ประมวลผลวันที่ 2เมย.61

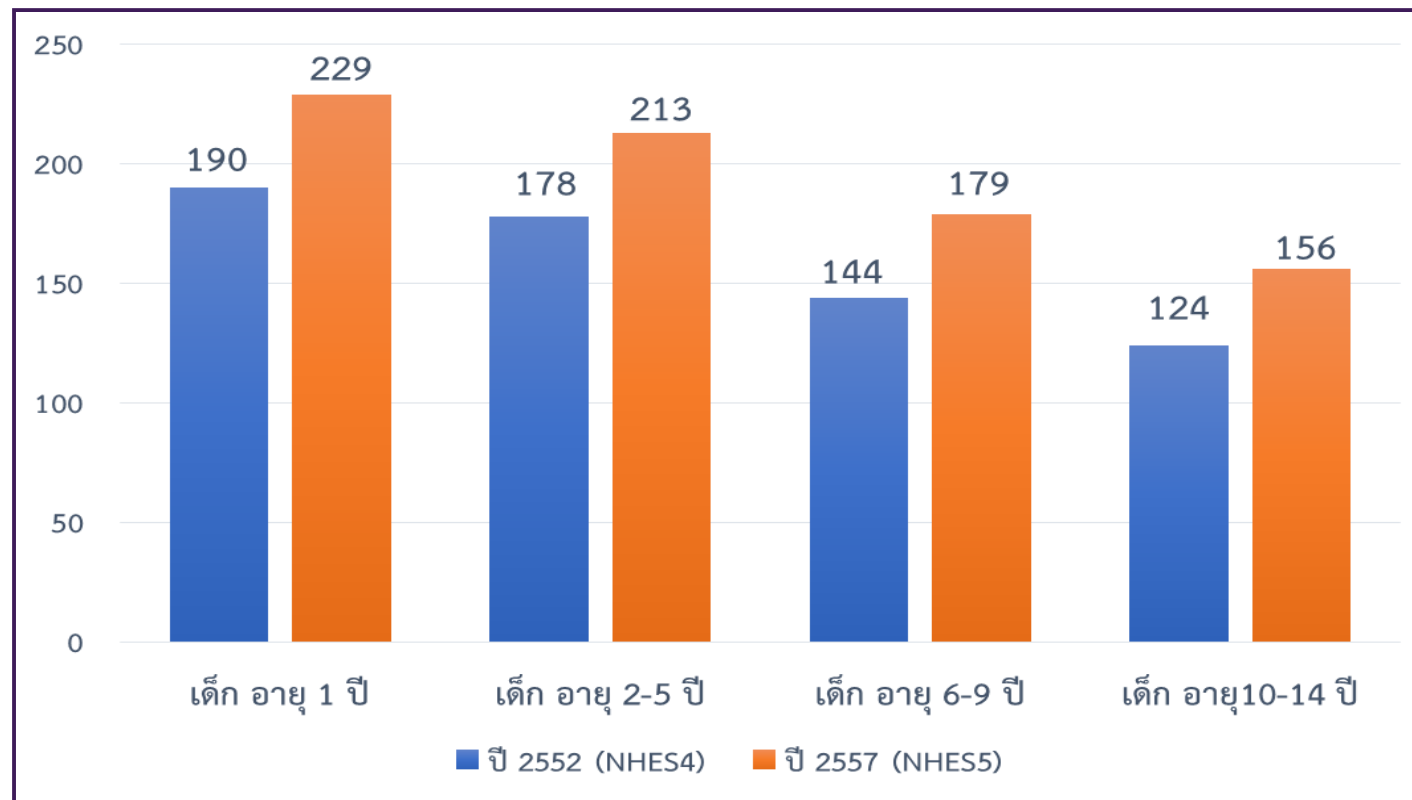
แพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์ รองอธิบดีกรมอนามัย

ค่ามาตรฐานไอโอดีนในปัสสาวะของเด็กอายุ 1-14 ปี พ.ศ. 2552 และ พ.ศ. 2557

ระดับไอโอดีนในปัสสาวะเด็กอายุ 1-14 ปี
อยู่ในระดับเพียงพอ
(MUIC 100-299 µg/L)

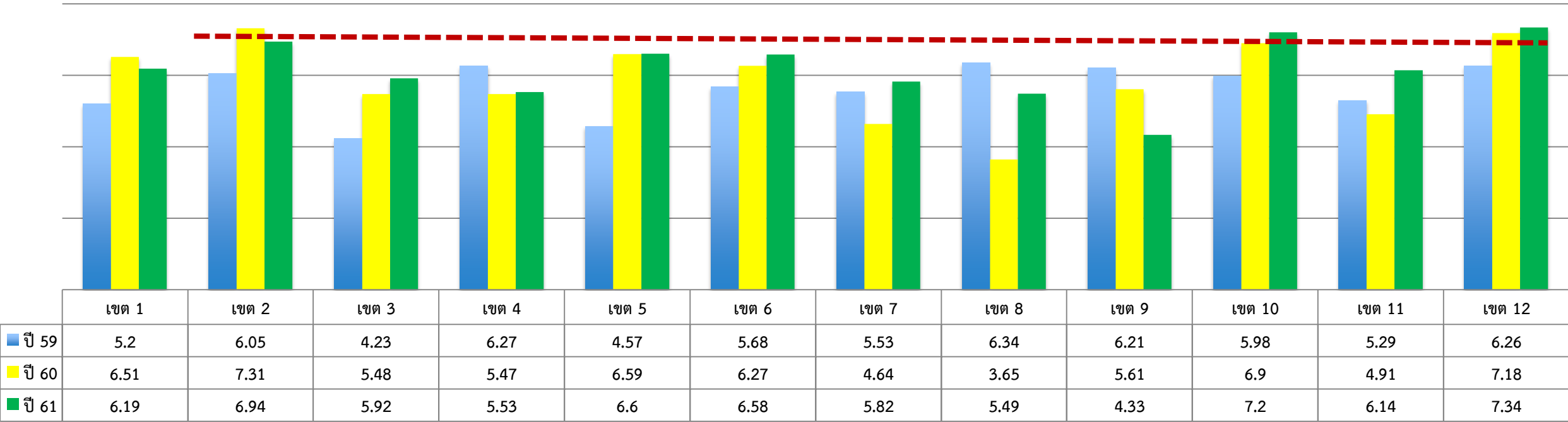

ที่มา: ภาวะโภชนาการของสารไอโอดีนในเด็ก จากรายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทย โดยการตรวจร่างกายสุขภาพเด็ก
ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2552 และ ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2557

สถานการณ์ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม

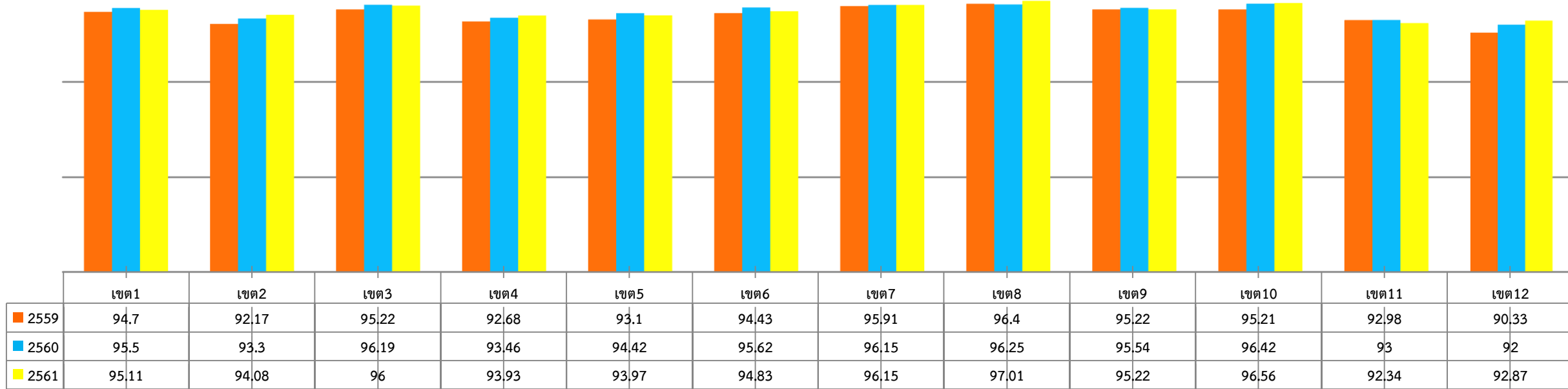
ร้อยละของทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม

เป้าหมายร้อยละ 7

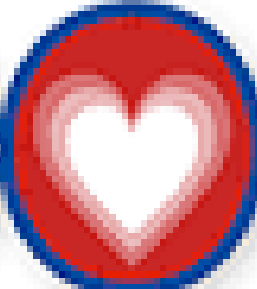
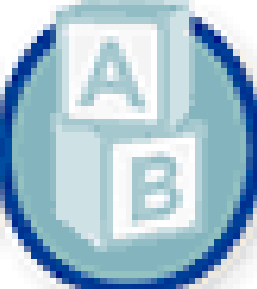
สถานการณ์ทันตสุขภาพในเด็กปฐมวัย

ร้อยละของเด็ก 18 เดือน ฟันไม่ผุ

ที่มา : HDC ประมวลผลรายงานวันที่ 25 เมษายน 2561

FIRST

1   **days**

Right Start. Bright Future.

กรอบแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกของชีวิต (The Miracle of the first 1,000 Days: Maternal and Child Nutrition, Growth and Development)

1,000 วันแรกของชีวิต

=

ทารกในครรภ์ตั้งแต่
เริ่มปฏิสนธิ

+

เด็กแรกเกิด ถึง
อายุ 2 ปี

กลุ่มเป้าหมาย

หญิงตั้งครรภ์
(270 วัน)

เด็ก
อายุ 0-6 เดือน
(180 วัน)

เด็ก
อายุ 6 เดือน – 2 ปี
(550 วัน)

แนวคิด

บูรณาการสุขภาพและเพิ่มกิจกรรมทางสังคมโดย อปท. /ภาคีเครือข่าย ร่วมลงทุนและมีส่วนร่วม

บูรณาการโภชนาการ การเล่น
การนอน สุขภาพช่องปาก
สุขาภิบาลอาหารและน้ำ การ
อ่านเล่านิทาน ฝึกวินัย มีทักษะ

ANC, WCC,
ครอบครัวคุณภาพ
โดยใช้กลไกPCC และ
MCH board

- คณะกรรมการพัฒนา
คุณภาพชีวิตระดับ
อำเภอ (พชอ.)
- มาตรการทางสังคม

- สูงดีสมส่วน
(สมส่วน=ไม่อ้วน ไม่ผอม)
- พัฒนาการสมวัย

เยี่ยมบ้านหญิงตั้งครรภ์ และเด็กแรกเกิด-2 ปี เพื่อติดตามการบริโภคอาหารและให้คำแนะนำอาหารตามวัย ส่งเสริมพัฒนาการสุขาภิบาลอาหาร
และน้ำ สุขภาพช่องปาก กิจกรรมทางกาย และการนอน เดือนละ 1 ครั้ง/ครอบครัว
แพทย์หญิงอัมพร เบญจพลพิทักษ์ 21/01/19 โดยทีม PCC/ รพช./ รพ.สต./ อสม.

นโยบายมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกของชีวิต

ขับเคลื่อนมหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต ทั่วประเทศ โดยใช้กลไกในพื้นที่

สถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง จัดให้มีบริการกิจกรรมสำคัญตามมาตรฐานอนามัย
แม่และเด็กอย่างมีคุณภาพ และยกระดับบริการ

ผลักดันให้ชุมชน ท้องถิ่น ภาคีเครือข่าย ร่วมลงทุนและมีส่วนร่วมในการส่งเสริม
เด็กอายุ 0-2 ปี สูงดีสมส่วนและพัฒนาการสมวัย

หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กอายุ 0-2 ปี ทุกคน ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง
ตามกิจกรรมสำคัญทั้งในสถานบริการสาธารณสุขและชุมชน/หมู่บ้าน

นโยบายมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกของชีวิต

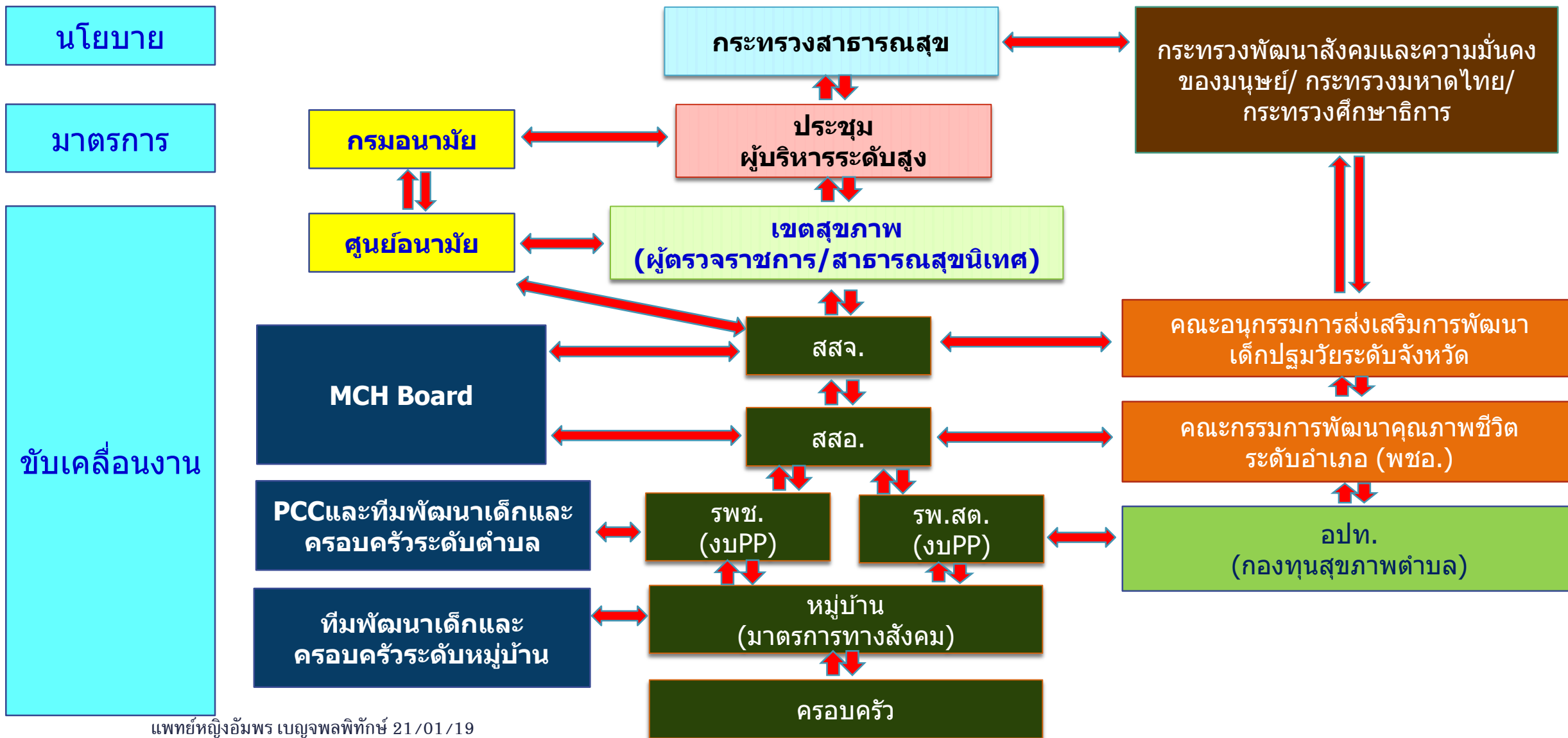
ครอบคลุม 1000 วันแรกของทุกชีวิต โดยไม่ทอดทิ้งกลุ่มด้อยโอกาส

ครบถ้วนทุกกลไกรองรับทุกวันใน 1000 วันแรกของชีวิต ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิ

คุณภาพการดูแลที่มีมาตรฐาน และสอดคล้องกับบริบทพื้นที่

เครือข่าย ร่วมลงทุนและเป็นเจ้าของการดูแลหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร
และเด็ก 0-2 ปี ทุกคน

ระบบและกลไกขับเคลื่อนมหัศจรรย์ 1,000 วัน

การขับเคลื่อน มหรศจรรย์ 1,000 วันแรกของชีวิต

จำกอบขับเคลื่อนมหรศจรรย์ 1,000 วันแรกของชีวิต
ดำเนินการให้ครอบคลุมครบ 4 ประเด็น
อย่างน้อย 1 ตำบล

ครบถ้วน

ดำเนินการผ่านกลไกที่มีอยู่ในพื้นที่ทุกกลไก
และครบถ้วนทุกกิจกรรมสำคัญ

คุณภาพ

การดูแลมีคุณภาพมาตรฐาน
และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

ร่วมลงทุน เป็นเจ้าของ

ท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่าย
ร่วมลงทุนและเป็นเจ้าของในการดูแล
หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็ก 0-2 ปี

ครอบคลุม

ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกคน
โดยไม่ทอดทิ้งกลุ่มด้อยโอกาส

ผลลัพธ์ การขับเคลื่อนงาน มหรศจรรย์ 1,000 วันแรกของชีวิต

เป้าหมาย
ปี 2562

ร้อยละ 90 ของอำเภอ
มีการขับเคลื่อนงานมหรศจรรย์ 1,000 วันแรกของชีวิต

ผลลัพธ์
สำคัญ

1

ร้อยละเด็กอายุ 0-2 ปี สูงดีสมส่วน

เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 3

และส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 2 ปี ของเด็กชายและเด็กหญิง

เพิ่มขึ้นอีก 0.5 ซม.

2

ร้อยละของเด็กมีพัฒนาการสมวัย

ผลลัพธ์ร่วม

ร้อยละหญิงตั้งครรภ์
มีภาวะโลหิตจาง

ลดลงอีกร้อยละ 1

ร้อยละหญิงตั้งครรภ์
ได้รับยาเม็ดเสริม
ไอโอดีน เหล็ก โฟลิก

เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 10

ร้อยละทารกแรกเกิด
มีน้ำหนัก
น้อยกว่า 2,500 กรัม

ร้อยละ
ของเด็กแรกเกิด- 5 เดือน
กินนมแม่อย่างเดียว

ร้อยละเด็กอายุ 18 เดือน
ปราศจากฟันผุ

เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 1

คำจำกัดความ คำสำคัญ การขับเคลื่อน มทศจรรย 1,000 วันแรกของชีวิต

กลไก
ระดับพื้นที่

หมายถึง MCH Board PCC
คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด
พขอ. หรือ คณะกรรมการอื่นๆที่มีในพื้นที่

กิจกรรม
สำคัญ

หมายถึง กิจกรรมในประเด็น
กิน (อาหารตามวัยและยาเม็ดไอโอดีน เหล็ก ไฟลิก/ยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก)
กอด เล่น เล่า นอน ฝ้าดูฟัน

คุณภาพ
มาตรฐาน

หมายถึง การดำเนินงาน
ตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็ก
เช่น ANC คุณภาพ , WCC คุณภาพ

ร่วมลงทุน
และเป็นเจ้าของ

หมายถึง การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมโภชนาการ พัฒนาการ
สุขภาพช่องปาก กิจกรรมทางกาย และการนอน
ในรูปของบุคลากร งบประมาณ
และการกำหนดมาตรการสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

หมายถึง การดูแลหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร
และเด็กอายุ 0-2 ปี ทุกคนที่อยู่ในตำบล

GLOBAL TARGETS World Health Assembly Global Nutrition Targets 2025

Stunting

TARGET: 40% reduction in the number of children under-5 who are stunted

Anemia

TARGET: 50% reduction of anemia in women of reproductive age

Low birth weight

TARGET: 30% reduction in low birth weight

Overweight

TARGET: No increase in childhood overweight

Breastfeeding

TARGET: Increase the rate of exclusive breastfeeding the first 6 months up to at least 50%

Wasting

TARGET: Reduce and maintain childhood wasting to less than 5% from 8% by 2025

เป้าหมายโลก

WILL YOU JOIN THE CHALLENGE?

SDGs

รัฐบาล

เน้น 30 เป้าประสงค์
จากทั้งหมด 169 เป้าประสงค์
โดยเป้าหมายข้อ 2.1
เป็น 1 ใน 30 เป้าประสงค์

เป้าหมายที่ 2.1

ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคนโดยเฉพาะที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบาง อันรวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการ และปริมาณเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายที่ 2.2

ยุติภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบ/แก้ไขปัญหาคิวความต้องการสารอาหารของหญิงวัยรุ่น
หญิงตั้งครรภ์/ให้นมบุตร ผู้สูงอายุ

เป้าหมายโภชนาการระดับโลก ปี 2568

- อัตราภาวะโลหิตจาง ลดลง 50 %
 - หญิงวัยเจริญพันธุ์
 - หญิงตั้งครรภ์
- อัตราทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย ลดลง 30 %
- อัตราการกินนมแม่อย่างเดียวใน 6 เดือนแรก เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 50%
- อัตราภาวะเตี้ยของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ลดลง 40 %
- อัตราเด็กพอมของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ลดลงเหลือต่ำกว่า 5 %
- อัตราภาวะน้ำหนักเกินของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีไม่เพิ่มขึ้น

กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
และตอบสนองต่อการบรรลุ
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนา
คุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง
เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของ
คนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ
เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบ
เศรษฐกิจ

แผน ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านสาธารณสุข

เป้าหมายการขับเคลื่อนแผน

แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

- รายได้สูง
- ประเทศที่พัฒนาแล้ว

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม
แห่งชาติฉบับที่ 12

- IQ ไม่ต่ำกว่ามาตรฐาน

แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
(ด้านสาธารณสุข)

- LE 85 ปี
- HALE 75 ปี

The First Thousand Days of Life: Getting It Right for Thai Kids.

ขอบคุณและสวัสดีครับ

